SERGIU DRINCU

COINCIDENTIA „OPPOSITORUM”

1. Se poate spune că apariţia cărţii lui G. G. Neamţu despre predicatul nominal (1986) a constituit punctul culminant al unei „ofensive” conjugate împotriva verbului *a fi* şi a noţiunii „copulă”. Am folosit determinativul „conjugată”, pentru că participanţii aparţin celor două mari orientări din gramatică: logicistă şi generativ-transformaţională, inclusiv funcţională.

1.1. Cronologic, va trebui să ne referim, în primul rând, la direcţia logicistă. Limitându-ne la lingvistica românească şi lăsând la o parte gramatici precum cea a lui Ion Heliade Rădulescu (vezi ediţia din 1980) ori Timotei Cipariu (1869), meritorii pentru epoca lor, sau studiul lui Lazăr Şăineanu (1891), ba chiar apreciatele gramatici a lui Alexandru Lambrior (1893) şi H. Tiktin (1891, 1893; de obicei, referirile se fac la ediţia I.-A. Candrea, din 1945, considerată a III-a), fără a trece cu vederea *Gramatica elementară* a lui A. Philippide (1897), va trebui să recunoaştem că exponentul principal al acestei orientări este G. Ivănescu.

Între 1947 şi 1949, G. Ivănescu a predat la Universitatea din Iaşi un *curs de sintaxa limbii române moderne*, care a fost publicat abia cu ceva timp în urmă, cu acelaşi titlu (Ivănescu 2004). Ideile din acest curs au fost reluate şi, în bună măsură, dezvoltate în studiul *Gramatica şi logica*, publicat în două părţi (Ivănescu 1963, 1964). Dar chiar în 1949 apărea o intervenţie a sa la Al VI-lea Congres Internaţional al Lingviştilor, privitoare la realizarea predicaţiei (Ivănescu 1949), în care sunt expuse principalele idei din amintitul *curs*.

În *Curs*, G. Ivănescu pune în seama logicienilor statutul de copulă al lui *a fi*, căci cei mai mulţi dintre ei

> „[...] admit că subiectul şi predicatul se leagă prin verbul *a fi*, precum în judecăţile de tipul *Parisul este capitala Franţei* sau *Omul este muritor*. Când au în vedere judecăţile cu predicat verbal, le reduc la cele dintâi, aşa încât un enunţ ca *equus currit* nu este altceva decât un «derivat» de la *equus currens est*” (Ivănescu 2004, p. 122).

Lingviştii însă, în general, n-au văzut în copulă un element indispensabil frazei şi, în acest sens, lingvistul ieşean trimite la Antoine Meillet (1936), care relevă faptul că nu toate limbile îl au pe *a fi* în rol de copulă, iar acolo unde apare, aceasta se întâmplă „pentru comoditatea frazei” (§ 35) sau „serveşte numai construcţiei frazei” (§ 37)[1].

[1] De altfel, în nota 15 de la p. 65 se arată că „Cel dintâi care a susţinut că copula este «străină naturii frazei» a fost Max Müller şi se trimite, pentru această informaţie, la Eugen Seidel (1935). În nota respectivă se mai subliniază faptul că „Aceeaşi doctrină este implicată […] şi în psihologismul lingvistic”.

BDD-V440 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 02:44:04 UTC)

„Cred că Meillet are dreptate – spune G. Ivănescu – şi că concepţia sa trebuie socotită valabilă şi pentru judecăţi", dar imediat precizează că „el n-a formulat perfect ceea ce a voit să spună", adică realitatea că, în limbile în care apare, copula indică doar faptul că avem a face cu „o frază teoretică sau o judecată, iar nu [cu] o judecată subiect". Din acest punct de vedere, „ea nici nu-şi merită numele de copulă" şi, ca atare, „termenul trebuie părăsit şi înlocuit cu *indiciu de frază* sau cu *indiciu de judecată*". Aceasta cu atât mai mult, cu cât legarea propriu-zisă a termenilor în propoziţie se face îndeosebi prin acord, *consecutio temporum* şi recţiune. O dovadă că nu „legarea" este scopul copulei rezidă în faptul că, în vorbire, de multe ori, legarea determinatului cu determinantul se face fără *a fi*.

> „Aşa-numita copulă – subliniază G. Ivănescu – nu apare decât în cazul legării predicatului cu subiectul, deci tocmai la legarea prin care se naşte judecata sau fraza teoretică" (*ibidem*, p. 123),

aceasta fiind, de fapt, *propoziţia enunţiativă*, cum se indică în *Gramatica şi logica II* (1964, p. 193). Dar nici în asemenea situaţii copula nu este obligatorie, căci ei îi sunt preferate, în unele limbi, alte mijloace. Este adusă ca exemplu limba rusă, unde copula este înlocuită „cu o formă specială a adjectivului predicat". Concluzia este clară:

> „Aşadar nu există copulă. Ea este numai un mijloc de a arăta că există frază şi este întrebuinţată atunci când limba nu dispune de alte mijloace, cum este cazul rusei" (Ivănescu 2004, p. 123; cf. şi 1964, p. 198).

Dar inexistenţa copulei poate fi probată şi gramatical, pornind de la analiza construcţiilor de tipul *este lăudat, este iubit*, raportate la construcţii de felul lui *este bun, este priceput, este profesor* etc. Primele sunt interpretate de G. Ivănescu (1965, p. 423–426) ca un singur cuvânt semantic, adică un *verb*, cu toate că avem a face cu două cuvinte fonetice. În cazul celorlalte, analiza comună identifică două cuvinte, în succesiunea verb copulativ *a fi* şi adjectiv ori substantiv. Într-o astfel de abordare, *a fi* apare în două ipostaze: ca morfem, indicând pasivul, şi copulă, deci verb propriu-zis. În viziunea lingvistului ieşean însă, în ambele situaţii *a fi* are aceeaşi funcţie, căci, spune el,

> „[...] dacă vrem să introducem în gramatică un punct de vedere consecvent, trebuie sau să admitem că şi în verbul pasiv avem copulă, iar nu aşa-zisul verb auxiliar, sau să admitem că aşa numita copulă este verb auxiliar şi că nu există cuvinte cu funcţia de copulă între subiect şi predicat" (p. 424).

Dacă în verbul pasiv *a fi* nu poate fi considerat cuvânt aparte, fiind morfem, în aceeaşi situaţie se află şi copula şi, ca atare, având

> „[...] funcţia unui morfem, nu constituie decât un cuvânt fonetic: din punct de vedere semantic, ea este doar o parte a unui cuvânt. Dar, fiind numai parte a unui cuvânt, ea nu poate servi de mijloc de legătură între două cuvinte sau sintagme, în speţă: între subiect şi predicat" (*ibidem*).

BDD-V440 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 02:44:04 UTC)

Consecinţa este că „predicarea” se va realiza „prin simpla alăturare a predicatului la subiect sau a sintagmei subiect la sintagma predicat”. În acest fel, *a fi* devine o componentă intrinsecă a predicatului, la fel cum este el în structura verbului pasiv. Este vorba, în viziunea lui G. Ivănescu, de „o nouă parte de vorbire”, alcătuită, „ca şi verbul pasiv, din aşa-zisul verb *este* + un substantiv sau adjectiv şi care are funcţia de predicat”. El propune ca această „parte de vorbire” să se numească *verb de stare*, iar ceea ce se numeşte în mod obişnuit verb să fie numit *verb de acţiune* (p. 423).

Întregul demers analitic al lui G. Ivănescu are ca bază teza, la care nu a renunţat niciodată, chiar dacă a introdus anumite nuanţări, că

> „Explicarea prin gândire, cel puţin a unora din faptele de limbă, este un lucru care nu se mai poate tăgădui, căci numai această procedare ne permite să înţelegem, să stabilim adevărata structură a limbii” (Ivănescu 1963, p. 266).

1.2. Contestarea calităţii de copulă a lui *a fi* vine, cum am spus, şi din direcţia generativ-transformaţională. Ne referim aici, în primul rând, la tezele enunţate de Gabriela Pană Dindelegan (1976).

Vorbind despre *concepţia* care stă la baza studiului său, Gabriela Pană Dindelegan precizează că „Dintre cele două modalităţi de descriere a sintaxei unei limbi: modalitatea analitică şi cea generativ-transformaţională, […] se adoptă modalitatea generativ-transformaţională” şi, în special, concepţia transformaţională elaborată de N. Chomsky, „potrivit căreia structura de adâncime este organizată în categorii sintactice, şi nu semantice” (*ibidem,* p. 33). Întrucât concepţia transformaţionalistă chomskyană „priveşte exclusiv *natura* structurii de adâncime”, au rămas în afara preocupărilor lingvistului american „multe alte elemente”, cum ar fi: „Poziţia subiectului, implicată în «centralitatea» verbului, rolul cazului şi al prepoziţiei ca elemente de concatenare (legare) şi de ordonare a constituenţilor, opoziţia grup predicativ/circumstanţial, concepţia asupra funcţiilor sintactice” etc. (*ibidem,* p. 33–34). Pentru a depăşi „limitele modelului de tip Chomsky”, lingvista bucureşteană optează pentru „necesitatea continuării (sau combinării) descrierii de tip sintactic cu o descriere „cazuală” (semantică)” (*ibidem,* p. 34). Pentru N. Chomsky, o descriere „în termenii funcţiilor sintactice este redundantă”, întrucât ea este „integral şi direct derivabilă dintr-o descriere «categorială», adică în termenii claselor morfologice” (*ibidem,* p. 35). În opinia Gabrielei Pană Dindelegan, deşi, în esenţă, deductibilitatea afirmată de N. Chomsky este corectă, totuşi analiza funcţiilor se impune, ele fiind „purtătoare de informaţie *suplimentară*”. Sunt cel puţin două informaţii suplimentare pe care studierea funcţiilor sintactice le poate aduce şi care justifică o descriere „atât în termenii funcţiilor sintactice, cât şi în termenii «categoriilor»” (*ibidem,* p. 38). Informaţiile respective pot fi rezumate astfel: introduc în descrierea funcţiilor sintactice „o ierarhizare a trăsăturilor sintactice sub aspectul relevanţei lor semantice” (*ibidem,* p. 37); se iau în considerare, prin ele, nu numai raporturile de succesiune (sintagmatice), ci, simultan, şi raporturile sintagmatice şi paradigmatice. Una din consecinţele acestei abordări duce la abandonarea

BDD-V440 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 02:44:04 UTC)

analizei după „principiul" propoziţie/frază, căci propoziţiile subordonate nu sunt altceva decât „realizări posibile ale funcţiilor, nefiind deci decât termeni alternativi, alături de alţi termeni, ai unei clase de substituţie […]" (*ibidem,* p. 39).

Se ajunge astfel, inevitabil, la analiza, în cadrul *grupului verbal, a predicatului*, cu toate implicaţiile morfosintactice pe care le implică. Lăsând la o parte lista constituenţilor grupului verbal, vom releva doar afirmaţia peremptorie a autoarei legată de capacitatea verbului de a realiza singur poziţia sintactică de predicat:

> „Orice verb, indiferent de clasa sintactică sau de clasa lexicală din care face parte, indiferent de calitatea copulativ/necopulativ, poate realiza singur poziţia sintactică de Predicat, cu condiţia „actualizării" lui printr-o formă la un mod personal. Asta înseamnă că renunţăm la conceptele *predicat verbal/predicat nominal* şi, implicit, la includerea numelui predicativ în structura Predicatului" (*ibidem,* p. 77).

Numele predicativ este doar un „context verbal, ca şi multe alte contexte verbale", şi va fi numit Atributiv (*ibidem*).

Gabriela Pană Dindelegan vorbeşte despre un „atributiv de bază" (cu precizarea că sub noţiunea Atributiv este cuprins şi predicativul suplimentar), întâlnit în două situaţii specifice. Descrierea lor pune în evidenţă şi calitatea de predicat *verbal* a lui *a fi*, ca să ne exprimăm în termenii gramaticii tradiţionale. O primă situaţie este aceea „când verbul nu poate apărea în limba română decât în contextul [– Atributiv], suprimarea atributivului făcând construcţia incompletă, nereperată […]". Exemplele relevă caracterul independent atât al Atributivului, cât şi al Predicativului: *Ion devine* ***inginer****, Ei l-au denumit* ***obiect*** *(secundar), El se erijează în* ***cunoscător***, în care eliminarea Atributivului duce la construcţii nereperate **Ion devine, *Ei l-au denumit, *El se erijează*. A doua situaţie apare atunci „Când verbul realizează două construcţii diferite, dintre care una se caracterizează prin ocurenţa atributivului, iar celor două construcţii le corespund sensuri diferite", ca în exemplele: *El este* ***leneş*** (unde *a fi* are sensul „a avea o calitate, o trăsătură")/ *El este în casă* (cu *a fi* având sensul „a se afla, a se găsi"); *El ajunge* ***medic*** (cu a *ajunge* semnificând „a deveni")/*El ajunge acasă* (unde *a ajunge* înseamnă „a sosi"); *El arată* ***palid*** (unde *a arăta* semnifică „a apărea după chip sau înfăţişare")/ *El arată cuiva ceva* (cu *a arăta* semnificând „a expune intenţionat privirilor"); *Mă cheamă* ***Ion*** (unde *a chema* înseamnă „a se numi")/*El mă cheamă* (cu *a chema* având sensul „a spune cuiva să se apropie, rostindu-i numele sau folosind o interjecţie, un gest"). În toate aceste exemple, Atributivului îi revine rolul de dezambiguizator (*ibidem,* p. 107).

Realizările structurale ale Atributivului în raport cu Predicatul *a fi* sunt, aşadar, următoarele:

(a) GN∩N (ex. *Ion este* ***student****, Ion este* ***el însuşi***);
(b) GAj∩N (ex. *El este* ***inteligent***);
(c) Prep… X∩GN (*Casa este* ***de cărămidă***);

BDD-V440 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 02:44:04 UTC)

(d) Gav (ex. *Casa este **aşa**, El este **asemenea** lui…, El este **altfel** decât…*) (*ibidem*, p. 109).

2. Ajungem acum la ceea ce am numit „punctul culminant” al disputei din jurul lui *a fi*, adică la cartea mai sus menţionată a lui G. G. Neamţu. Ne vom opri, în expunerea noastră, doar la argumentaţia din jurul lui *a fi* „copulativ”, realizată de autor atât în plan logic, cât şi în plan gramatical. Scopul demersului nostru este dovedirea *predicativităţii* lui *a fi*. Punctul de pornire îl constituie raportul sintactic al verbului copulativ şi al numelui predicativ cu subiectul, pe de o parte, şi lipsa unui atare raport între copulativ şi numele predicativ. Cum în diferite studii, inclusiv în cartea discutată, s-a evidenţiat lipsa unităţii gramaticale în grupul „*a fi* + NP”, unde se vorbeşte de bifuncţionalitate, devine obligatoriu ca unul dintre cei doi termeni să dobândească funcţia de *predicat*. Această funcţie nu o poate îndeplini decât *a fi*, întrucât posedă „toate trăsăturile care sunt proprii verbului”, iar atunci când este la un mod personal „are toate semnele predicativităţii”, hotărâtor fiind „acordul său (verbal) în număr şi persoană (cu subiectul)” (Neamţu 1986, p. 68).

Considerând că rolul verbului este acela de purtător al indicilor de predicaţie, prin care se asigură, alături de sensurile lexicale, funcţia de comunicare, G. G. Neamţu este în măsură să conteste clasificarea verbelor în *predicative* şi *nepredicative (copulative)*, deoarece această clasificare

> „[...] are la bază numai aparent şi terminologic o trăsătură sintactică (predicativitatea). În fapt, precizează el, această opoziţie nu este altceva decât rezultatul transferării opoziţiei verbe *semantice/verbe* (mai mult sau mai puţin) *asemantice* la nivel sintactic, stabilindu-se astfel între semantica verbală şi predicativitate raportul de la cauză la efect” (*ibidem*, p. 70).

În acest context, discutarea semantismului lui *a fi*, considerat asemantic total sau cu sens lexical zero, devine inevitabilă.

O primă observaţie este de tip „morfematic”, în sensul că analiza morfematică a lui *a fi* relevă, ca la orice verb, existenţa unui radical şi a unui flectiv, ambele cu semnificaţii specifice: gramaticală la flectiv, lexicală la radical. Aceasta din urmă nu poate fi zero,

> „[...] întrucât categoriile gramaticale (modul, timpul, numărul şi persoana) nu pot fi aplicate unei semnificaţii zero, iar o (eventuală) transferare a lor asupra adjectivului, substantivului etc., ca nume predicative, n-a fost dovedită” (*ibidem*, p. 71).

Pe de altă parte, într-o consecinţă logică de neocolit, G. G. Neamţu relevă paradoxul după care,

> „Acceptând că prin desinenţa de număr şi persoană radicalul lui *a fi*, asemenea cu al oricărui (alt) verb, se atribuie (pe sine) subiectului, este greu de admis că ceea ce se atribuie subiectului ar putea fi… zero” (*ibidem*, p. 72).

Postularea asemantismului lui *a fi* ar anula o seamă de opoziţii semantice între acesta şi alte verbe „copulative”, precum între

BDD-V440 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 02:44:04 UTC)

(a) *a fi* şi *a deveni* (nondevenire, static/devenire, nonstatic);
(b) *a fi* şi *a părea* (realitate/aparenţă);
(c) *a fi* şi *a rămâne* (existenţă/persistenţă);
(d) *a fi* şi *a face* (verb de stare pur/verb de acţiune pur).

De asemenea, se ignoră asocierea lui *a fi* cu *a avea*, în calitatea lor de verbe de stare.

Lăsând la o parte o suită întreagă de alte argumente, vom releva concluzia la care ajunge lingvistul clujean, conform căreia

> „[...] *a fi*, prin faptul că nu este asemantic şi prin aceasta nici în opoziţie cu toate celelalte verbe, deşi cu un conţinut foarte abstract, are şi ca lexem o acoperire a funcţiei sale (sintactice) predicative, în afară de semnele gramaticale ale predicativităţii. Prin aceasta, conceptul de „funcţie vidă" folosită pentru predicatul exprimat prin *a fi* se reclamă abandonat" (*ibidem*, p. 76).

În plus, „clasificarea verbelor în predicative şi nepredicative cade de la sine, ***toate verbele fiind predicative***" (*ibidem*, p. 80). În ce priveşte funcţia de „nume predicativ", aceasta va primi o altă denumire, pornind de la o propunere a lui D. D. Draşoveanu (1973), şi anume, *adjunct predicativ*. Totuşi, lui G. G. Neamţu i se pare mai adecvat termenul de (adjunct) *verbal* care,

> „[...] pe lângă avantajul de a fi mai general, nu condiţionează în niciun fel apariţia adjunctului de funcţia sintactică (predicativă sau nu) a verbului" (*ibidem*, p. 92).

În plus, preluând de la Valeria Guţu Romalo (1973, p. 144–145) împărţirea enunţurilor în primare şi derivate, G. G. Neamţu extinde denumirea amintită, distingând între adjunct verbal *primar* şi adjunct verbal *derivat* (*ibidem*).

Unele „consecinţe" ale interpretărilor de acest fel legate de statutul lui *a fi* apar şi în recentele gramatici academice. Ne vom referi aici doar la GBLR, unde întâlnim următoarea precizare referitoare la *predicatul nominal* (cu sublinierea faptului că în respectiva gramatică este păstrată noţiunea şi termenul „nume predicativ"):

> „În tradiţia gramaticală, se disting două tipuri de predicat: *predicatul verbal* şi *predicatul nominal*, predicatul nominal fiind constituit dintr-un verb copulativ la o formă verbală finită („mod personal" în terminologia tradiţională) şi numele predicativ. Astfel, gramatica tradiţională analizează împreună verbul copulativ şi NP, considerând că au o singură funcţie sintactică. În lucrarea de faţă, gruparea [verb copulativ + NP] *se analizează* [subl. n.] ca reprezentând doi constituenţi distincţi, care împreună formează un ***predicat complex*** cu ***operator copulativ*** […]" (GBLR, p. 477).

De fapt, analiza se realizează la „două niveluri de interpretare": la nivel *sintactic* şi la nivel *enunţiativ*. La nivel sintactic,

> „[...] numele predicativ este o poziţie *obligatorie* [subl. n.], cerută de un centru verbal copulativ (în mod similar cu celelalte complemente matriciale)" (*ibidem*).

Mai mult,

BDD-V440 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 02:44:04 UTC)

> „Numele predicativ este o complinire *neomisibilă* [subl. n.] a verbului copulativ, suprimarea sa conducând la agramaticalitatea structurii (*El devine* ***inginer*** → **El devine*)” (*ibidem*).

Dar obligativitatea numelui predicativ pe lângă un copulativ este valabilă şi în cazul predicatului nominal din gramaticile „tradiţionale”, unde cele două componente formează „o singură funcţie sintactică” (vezi *supra*). Deci, în virtutea caracterului obligatoriu şi neomisibil al NP, în ambele situaţii, la nivelul analizei sintactice, avem a face cu o funcţie sintactică unitară sau, mai exact, cu o singură funcţie sintactică a structurii [verb copulativ + NP], chiar dacă în GBLR nu se admite acest lucru.

Situaţia se schimbă dacă analiza se efectuează la nivel enunţiativ. Aici, structura amintită, după cum am văzut,

> „[...] reprezintă un tip de predicat complex, alcătuit dintr-un nume predicativ şi un operator copulativ, numele predicativ fiind purtătorul principalei informaţii semantice, iar operatorul copulativ, al informaţiei sintactice, enunţiative (/deictice) şi al unui tip de informaţie aspectuală şi chiar factivă […]” (*ibidem*).

Cum însă, principial, obligativitatea şi nonomisibilitatea numelui predicativ funcţionează şi aici [*El devine* ***inginer*** → **El devine*], structura [verb copulativ + NP] trebuie considerată, în continuare, unitară. Ceea ce face ca ea să poată fi, totuşi, analizată în entităţi separate rezidă în *semnificaţiile* care îi sunt recunoscute aşa-numitului operator copulativ. Aceşti operatori copulativi formează o clasă de verbe care, pe baza semnificaţiilor şi a sensurilor pe care le posedă, cer un „***complement matricial”*** (*ibidem*), care este „un ***complement predicativ*** [subl. n.] de sine stătător” (*ibidem*, p. 41). Ca atare, toate datele din GBLR „pledează”, explicit sau implicit, pentru renunţarea la funcţia sintactică de *predicat nominal* şi, în consecinţă, la termenii *verb copulativ* şi *nume predicativ*. S-ar ajunge astfel la o soluţie conformă cu realităţile enunţiative, bine fundamentată teoretic şi, trebuie s-o spunem, extrem de operaţională din punct de vedere didactic, în sensul că structura *a fi* (ca reprezentant generic al verbelor „copulative”) + Nominal (vechiul nume predicativ) este una bifuncţională, cuprinzând un *predicat verbal* şi un *adjunct verbal* ori un *complement predicativ*.

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE. SIGLE

AUT = „Analele Universităţii din Timişoara”, Timişoara, I, 1963 şi urm.

Cipariu 1869 = Tim. Cipariu, *Gramatec’a limbei romane*, partea I. *Analitica*. Cu Tipariulu Seminariului A. Diecesanu dein Blasiu, Bucuresci, 1869.

CL = „Cercetări de lingvistică”, Cluj, I, 1956 şi urm.

Draşoveanu 1973 = D. D. Draşoveanu, *Sintagma verb + adjectiv = o certitudine?*, în CL, XVIII, 1973, nr. 2, p. 265–277.

BDD-V440 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 02:44:04 UTC)

GBLR = *Gramatica de bază a limbii române*, Editura Univers Enciclopedic Gold, Bucureşti, 2010.
Guţu Romalo 1973 = Valeria Guţu Romalo, *Sintaxa limbii române. Probleme şi interpretări*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973.
Heliade Rădulescu 1828/1980 = Ion Heliade Rădulescu, *Gramatica românească*, Sibiu, 1828; ediție și studiu de Valeria Guțu-Romalo, Editura Minerva, București, 1980.
Ivănescu 1949 = G. Ivănescu, Răspunsurile la patru din cele nouă probleme discutate la Al VI-lea Congres Internațional al Lingviștilor, Paris, iulie, 1948, în *Actes du Sixième Congrès International des Linguistes*/*Proceedings of the Sixth Congress of Linguists*, Librairie C. Klincksieck, Paris, 1949, p. 167–175.
Ivănescu 1963, 1964 = G. Ivănescu, *Gramatica şi logica*, I. *Structura logică a gândirii ca factor primar al structurii morfologice a limbii*, în AUT, I, 1963, p. 259–267; II. *Structura gândirii ca factor primar al structurii sintactice a limbii*¸ în AUT, II, 1964, p. 193–219.
Ivănescu 1965 = G. Ivănescu, *Nume şi verb*, în *Omagiu lui Alexandru Rosetti la 70 de ani*, Editura Academiei R.P.R., Bucureşti, 1965, p. 423–426.
Ivănescu 2004 = G. Ivănescu, *Curs de sintaxa limbii române moderne*. Editat, adnotat şi prefaţat de Oana Popârda, Editura Junimea, Iaşi, 2004.
Lambrior 1893 = A. Lambrior, *Gramatica română. Sintaxa*, Editura Librăriei Kuppermann, Bucureşti, 1893.
Meillet 1936 = Antoine Meillet, *Linguistique historique et linguistique générale*, vol. II, Librairie Klincksieck, Paris, 1936.
Neamţu 1986 = G. G. Neamţu, *Predicatul în limba română. O reconsiderare a predicatului nominal*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1986.
Pană Dindelegan 1976 = Gabriela Pană Dindelegan, *Sintaxa limbii române*, partea I. *Sintaxa grupului verbal*, Tipografia Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 1976 (reeditare, pe care nu ne-am putut-o procura: Editura Aula, Braşov, 1999).
Philippide 1897 = A. Philippide, *Gramatica elementară a limbii române*, Editura Librăriei Kuppermann, Iaşi, 1897.
Seidel 1935 = Eugen Seidel, *Geschichte und Kritik der wichtigsten Satzdefinitionen*, W. Biedermann, Jena, 1935.
Şăineanu 1891 = Lazăr Şăineanu, *Raporturile între gramatică şi logică. Cu o privire asupra părţilor cuvântului. Studiu de lingvistică generală*, Stabilimentul grafic I. V. Socec, Bucureşti, 1891.
Tiktin 1891–1893 = H. Tiktin, *Gramatica română pentru învăţământul secundar. Teorie şi practică*, partea I. *Etimologia*, 1891; partea II. *Sintaxa*, 1893; ediţia a II-a prelucrată, vol. I–II, Editura autorului, Tipografia „Nouă" Grigore Panaitescu, Bucureşti, 1895; ediţia a III-a revăzută de I.-A. Candrea, Editura Tempo, Bucureşti, 1945.

„COINCIDENTIA OPPOSITORUM"
(*Abstract*)

The article discusses one of the old issues of grammar, especially of syntactics, applied, this time, to the Romanian language. It is about the status of the verb *to be* (as the representative of a specific category of verbs): copulative or predicative. The article takes into consideration only the views contesting the copulative character of *to be* and, implicitly, the notion of "nominal predicate", "copula" and "predicative". These views come from both the logistic direction, illustrated in the article by some of G. Ivănescu's fundamental studies, and from the generative-transformational direction, illustrated by Gabriela Pană Dindelegan's study on the Romanian syntax. At the crossing of these two directions stays G. G. Neamţu's thesis (in Neamţu 1986). Eventually, the article revises the solutions provided by GBLR. Based on the studies mentioned above, the author of the article considers that the

BDD-V440 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 02:44:04 UTC)

verb *to be* and the other verbs in its class are to be considered predicative verbs, with the syntactic function of a verbal predicate, the former predicative being an *adjunct/complement of the predicate (verb).*

Cuvinte-cheie: *copulă, verb copulativ, predicat nominal, predicat verbal.*
Keywords: *copula, link verb, nominal predicate, verbal predicate.*

Universitatea „Tibiscus”
Timişoara, str. Lascăr Catargiu, 6
sergiudrincu@yahoo.com

BDD-V440 © 2015 Argonaut
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 02:44:04 UTC)